

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Statoil Mongstad

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jf. § 16, og endret i medhold av § 18. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknad av 19. juni 2013 samt opplysninger fremkommet under behandlingen av søknaden. Vilåårene framgår på side 2 til og med side 18.

Denne tillatelsen gjelder fra d.d, og erstatter tillatelse av 9. februar 2011 med endringer av 4. mai 2012, 15. november 2013 og 16. juni 2014.

Bedriften må på forhånd avklare med Miljødirektoratet dersom den ønsker å foreta endringer i driftsforhold, utslipp med mer som kan ha miljømessig betydning og som ikke er i samsvar opplysninger som er gitt i søknaden eller under saksbehandlingen.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Miljødirektoratet kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata

Bedrift	Statoil Mongstad
Postadresse	5954 Mongstad
Kommune og fylke	Lindås/Austrheim, Hordaland
Org. nummer (bedrift)	Foretaksnr 923609016, bedriftsnr 973152424
NACE-kode og bransje	19.200 Produksjon av raffinerte petroleumsprodukter
Kategori for virksomheten ¹	1.2 (inkl. 1.1 og 1.3)

Miljødirektoratets referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer	Risikoklasse ²
2015.0166.T	1263.0002.01	1

Tillatelse gitt: 19.03.2015	Endringsnummer: -	Sist endret: -
Harald Sørby seksjonssjef		Katrine Hauglund rådgiver

¹ Jf. Forurensningsforskriftens kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven

² Jf. Forurensningsforskriftens kapittel 39 om gebyr til statskassen for Statens forurensningstilsyns arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven

1. Produksjonsforhold og utslippsforhold

Tillatelsen gjelder forurensning fra

- mottak, lagring, raffinering og utskipping av råolje og produkter
- mottak, prosessering og lagring av naturgass (NGL)

Tillatelsen er basert på en årlig produksjon av raffinerte oljeprodukter på 14 millioner tonn og utskipping av inntil 60 millioner tonn råolje per år.

Tillatelsen gjelder også forurensning fra mottak og behandling av følgende kategorier farlig avfall:

Type avfall	EAL-kode /avfallsstoff-nummer	Årlig maksimumsmengde for mottak
Ballastvann	7011, 7012	50 000 m ³
Avfallsvann	165073 / 7165	100 000 m ³
Oljeholdig avfall fra olje og smøretanker (sludge og slop)	7030	65 000 m ³
Vann i oljestrømmer (produsert vann) relatert til produksjon og drift	161001	200 000 m ³

* begrenset til rullende volum tilsvarende 0,5 % av importert råolje pluss 100 000 m³/år

Summen av lagret avfall av alle fraksjoner skal til enhver tid ikke overstige 30 000 m³.
For vilkår knyttet til behandlingen av farlig avfall, se punkt 9.3.

Tillatelsen gjelder videre drift av kraftvarmeverk for produksjon av 280 MW elektrisk kraft og 350 MW varme. Kraftvarmeverket har innfyrt energibehov på ca 700 millioner Sm³ gass per år, og innfyrt effekt på 800 MW. Gassen som utgjør brenselet vil dels være naturgass fra Kollsnes og dels fyrgass fra raffineriet.

Ved vesentlige endringer skal bedriften søke om endring av tillatelsen, selv om utslippene ligger innenfor de fastsatte grensene.

2. Generelle vilkår

2.1. Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens pkt. 3 flg. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

2.2. Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår i pkt. 3 flg. uttrykkelig er satt grenser for.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået i forhold til det som er lagt til grunn i forbindelse med saksbehandlingen, medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.4 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal bedriften sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert.

2.5 Tiltaksplikt ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere Miljødirektoratet om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles iht. pkt. 10.5.

2.6. Styringssystem

Bedriften plikter å etablere, følge opp og videreutvikle styringssystem i medhold av rammeforskriften³ § 17, jf styringsforskriften⁴ § 6. Styringssystemet skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold.

³ Forskrift av 12. februar 2010 nr. 158 om helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten og på enkelte landanlegg.

⁴ Forskrift av 29. april 2010 nr. 611 om styring og opplysningsplikt i petroleumsvirksomheten og på enkelte landanlegg

3. Utslipp til vann

3.1. Utslippsbegrensninger

Utslippsbegrensningene gjelder under normal drift, det vil si at utslipp under påregnelige perioder med opp- og nedkjøring ikke skal inkluderes i beregningen av utslipp.

Følgende utslippsbegrensninger gjelder alt utslipp fra raffineri og ytre anlegg, målt ved utslippspunkt A-7365 (sikringsbasseng) etter rensing i renseanlegg:

Utslipps-komponent	Konsentrasjonsgrense (mg/l) Løpende 12-måneders middel	Mengdegrense (kg/døgn) Løpende 12- måneders middel	Gjelder fra
Olje	2,5	30	d.d
Fenol	1	10	d.d
TOC	25 ¹⁾	310	d.d
Nitrogen- totalt	20	150	d.d - 31.12.2016
	15	150	01.01.2017
SS	25	700	d.d
Fosfor-totalt	15	100	d.d

¹⁾ Skal overholdes i minst 90 % av målingene, og ikke overstige 35 mg/l.

pH	6-8	d.d
----	-----	-----

Virksomheten har i tillegg utslipp av perfluorerte forbindelser og sink, bly, nikkel, kobber, krom og arsen. Utslipp av disse stoffene er tillatt i mindre mengder. Utslipppet av disse stoffene skal sammen med HCN og H₂S overvåkes og rapporteres i de årlige egenkontrollrapportene, dersom det måles mengder av betydning. Måleresultatene kan gi grunnlag for fastsettelse av utslippsgrenser.

Følgende grense gjelder for utslipp av ammonium fra SNCR-anlegget:

Utslippskomponent	Utslippspunkt	Langtidsgrense (tonn/år) Løpende 12 mnd. middel	Gjelder fra
Ammonium	Sjøvannsvasker A-4830	40	d.d

3.2. Oljeholdig avløpsvann

Eventuelt oljeholdig avløpsvann fra verksteder eller lignende skal renses tilfredsstillende i oljeavskiller eller tilsvarende rensenhet slik at utslippsgrenser fastsatt i pkt. 3.1 overholdes.

3.3. Utslippsreducerende tiltak, renseanlegg m.m.

Bedriften skal ha biologisk renseanlegg eller tilsvarende for rensing av avløpsvannet fra prosessavløpsvannet. Luftet lagune inngår som biologisk behandling av avløpsvann fra ytre anlegg. Renseanleggene må være dimensjonert slik at utslippsgrenseverdiene overholdes.

Alt avløpsvann fra raffineri og terminal /ytre anlegg renses i mekanisk/kjemisk/biologisk vannrenseanlegg (AVR) eller mekanisk/kjemisk vannrenseanlegg (BVR) før vannet samles i sikringsbassenget og ledes til sjø.

Unntak fra dette er:

- avløpsvann fra sjøvannsvaskerne (utslippspunkter A-4830, A-702)
- kjølevann
- naturlig avrenning av overflatevann som ikke fanges opp av stormvannsystemet
- grunnvann som ikke tas ut via fjell-lagrene
- eventuelt sigevann fra deponier (se punkt 9.2)
- sanitæravløpsvann.

Avløpsvann som skal renses i BVR eller gis minst tilsvarende behandling før utslipp til sikringsbassenget er

- forurenset stormvann (overflatevann fra prosessanlegg og ytre anlegg)
- ballastvann
- lekkvann - grunnvann fra fjellhallene
- produsert vann som kommer med råoljestrømmene.

Forut for mottak av oljelaster / strømmer med vann i olje > 0,5 % av importert råolje skal Statoil Mongstad foreta en dokumentert miljømessig vurdering av foreliggende alternativer for vannbehandlingen.

Avløpsvann fra CO₂ Technology Centre Statoil Mongstad (TCM) kan behandles i vannrenseanlegget.

3.4. Utslippssted for prosessavløp

Utslippsledningen fra sikringsbassenget skal føres ut i Fensfjorden på ca. 50 m dyp via diffusor som sikrer primærfortynning på 100-200 ganger. Utslippspunktet er i nordenden av sundet mellom Mongstad og øya Håvarden, nordvest for kai 7.

Avløpet fra sjøvannsvasker etter kokskalsineringsanlegg (A-700) og røykgassbehandling krakker (A-4800) skal blandes inn i returkjølevannet som føres ut i Fensfjorden gjennom tunnel på 30 m dyp. Utslippspunktet er vest for kai 14.

Der det er skipsfart skal bedriften sørge for godkjenning etter havneloven.

3.5. Kjølevann

Kjølevannet skal ledes ut som beskrevet i punkt 3.3. Mengden varme som kan tilføres Fensfjorden gjennom utslipp av kjølevann, skal ikke overstige 2100 GJ per time i gjennomsnitt over året. Temperaturforskjellen mellom inngående og utgående kjølevann skal ikke være høyere enn at effekter i resipienten på grunn av temperaturendring unngås.

Bruk av begroingshindrende midler i kjølevann med utslipp til vann er ikke tillatt.

3.6. Overflatevann

Avrenning av overflatevann fra bedriftens utearealer skal håndteres slik at det ikke medfører skade eller ulempe for miljøet.

3.7. Sanitæravløpsvann

Ved tilknytning til offentlig avløpsnett fastsetter den ansvarlige for nettet nærmere krav.

For utslipp gjennom separat avløpsanlegg gjelder forurensningsforskriftens kapittel 16.

3.8. Mudring

Dersom det som følge av bedriftens virksomhet skulle vise seg å være nødvendig med mudring, skal det innhentes nødvendig tillatelse fra forurensningsmyndigheten. Slik mudring må bekostes av bedriften.

3.9 Utslipp til vann fra brannøvelser

Brannøvelsene skal foregå på et område med tett bunn og fall mot oppsamlingskum. Øvelsesområdet skal ha kanter som hindrer tilrenning av overflatevann fra utenforliggende områder.

Ved tømning av oppsamlingskummen skal oppsamlet olje, slukningsmiddel og vann føres til prosessvannrensaneanlegget eller til godkjent mottak, jmf avfallsforskriften.

Det tillates bare benyttet slukningsmidler som er lite giftige for akvatiske organismer og som ikke emulgerer olje. Spredning av slukkepulver skal begrenses mest mulig under slukkingen.

4. Utslipp til luft

4.1. Utslippsbegrensninger

Utslippsbegrensningene gjelder under normal drift, det vil si at utslipp under påregnelige perioder med opp- og nedkjøring ikke skal inkluderes i beregningen av utslipp.

Følgende utslippsgrenser gjelder for alle anlegg tilknyttet raffineri, inkludert NGL-anlegg, tankanlegg, fjellhaller og laste/losseoperasjoner ved terminal/kaier, krakker, fakkell og kraftvarmeverk:

Komponent	Korttidsgrense (kg/time) Fast timesmiddel	Langtidsgrense (tonn/år) Løpende 12 måneders middel	Gjelder fra
SO _x som SO ₂	1350	1000	d.d
NO _x		1450	d.d

Følgende utslippsgrenser gjelder for spesifikke utslippskilder:

Utslippskomponent	Utslippskilde	Konsentrasjonsgrense (mg/Nm ³) Løpende månedsmiddel	Langtidsgrense (tonn per år) Løpende 12-månedersmiddel	Gjelder fra
nmVOC	Raffineri og kraftvarmeverk		11 000	d.d
nmVOC	Terminal		1 000	d.d
Partikler	SK-4802	30		d.d
HCN	SK-4802	5		d.d
Partikler	SK-702 (kalsineringsanlegg for brenning av koks)	30		d.d

¹⁾ Gjelder for tørr gass, 273,15 K ved 101,3 kPa, 3 % O₂-innhold

For utslipp fra kraftvarmeverket gjelder følgende grenser:

Utslippskomponent	Konsentrasjonsgrense ppm (vol) ved 15 % O ₂ -innhold	Midlingstid	Gjelder fra
NO _x	5	Fast månedsmiddel	d.d
NH ₃	5	Fast månedsmiddel	d.d
NO _x + NH ₃	8	Løpende 12-månedersmiddel	d.d

Diffuse utslipp fra produksjonsprosesser og fra utearealer, for eksempel lagerområder, områder for lossing/lasting og renseanlegg, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig.

Utslipp av partikler fra kokslager og -lasting skal følges opp gjennom arbeidsmiljømålinger og luftkvalitetsovervåking.

Utslipp av kvotepliktig CO₂ reguleres i egen tillatelse.

4.2 Krav til renseanlegg og til utslippspunkter

Renseanleggene skal ha tilstrekkelig kapasitet og regularitet til å overholde utslippsgrensene.

Alle renseanlegg skal ha minimum 95 % regularitet.

For svovelgjenvinningsanleggene kreves regularitet på minimum 96 %. Driftsregulariteten beregnes ut fra driftstid på oppstrøms anlegg.

Avgasser fra eksisterende anlegg/prosessenheter tillates ledet ut gjennom eksisterende utslippssystem med de utslippspunkter/-høyder som er oppgitt i søknaden.

For nye utslippspunkter skal det foretas spredningsberegninger som viser maksimale bakkekonsentrasjoner av relevante forurensningskomponenter under de minst gunstige spredningsforhold som kan forekomme. Både bidraget fra nye utslippspunkter og fra eksisterende kilder, samt bakgrunnsnivå, skal synliggjøres. Konsentrasjonene skal vurderes i forhold til forurensningsforskriftens kapittel 7 eller andre relevante normer og retningslinjer for luftkvalitet. Spredningsberegningene skal foretas av en uavhengig og kompetent aktør og skal forelegges Miljødirektoratet i god tid før byggestart. Miljødirektoratet kan om nødvendig stille nærmere krav til plassering og høyde på nye utslippspunkter.

Røykgass fra røykgassbehandling-krakker (A-4800) og kraftvarmeverket kan periodevis rutes til TCM-anlegget for uttesting av teknologi for karbonfangst og - lagring.

4.3 Fyring

Anleggene skal normalt fyres med gass som er rensset for svovel. Fyringsolje med lavere svovelinnhold enn 1 % kan benyttes i dampkjel og råoljeovn når gass ikke er tilgjengelig (dvs. ved oppstart av anlegg og utfall av fygassproduksjon) og når spesielle drifts- eller vedlikeholdsforhold nødvendiggjør dette.

4.4 Utslipp til luft fra brannøvelser

Som brennstoff for brannøvelsene kan det bare benyttes lett fyringsolje eller lettere produkter. Det er ikke tillatt å brenne avfall.

Slukking av oljebranner skal ta til så snart det er praktisk mulig etter at væskeflaten er overtent, og senest 2 minutter etter påtenning, slik at røykutviklingen blir minst mulig. Dette kravet kan innstrammes dersom Miljødirektoratet finner det nødvendig.

Eventuelle brennstoffrester tillates ikke destruert ved forbrenning på stedet, men kan benyttes til slukkeøvelser på nytt.

Øvelser skal ikke avholdes dersom vindstyrken og vindforholdene for øvrig er slik at røyk kan føres inn over nærliggende bebyggelse.

Miljødirektoratet kan pålegge ytterligere tiltak for å hindre røykutvikling dersom det er nødvendig.

5. Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Virksomheten skal være innrettet slik at det ikke finner sted utslipp til grunnen som kan medføre nevneverdige skader eller ulemper for miljøet.

Bedriften plikter å holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på bedriftsområdet og forurensede sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Graving, mudring eller andre tiltak som kan påvirke forurenset grunn eller forurensete sedimenter, trenger tillatelse etter forurensningsloven, evt. godkjenning fra kommunen⁵/Miljødirektoratet.

6. Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier, for eksempel begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal bedriften dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikaliens helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også punkt 2.6 om styringssystem.

Bedriften plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.⁶

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket⁷ og andre regelverk som gjelder for kjemikalier.

7. Støy

Bedriftens bidrag til støy i omgivelsene skal ikke overstige 45 dB (A), målt ved nærmeste bolig, eller annen bolig som eventuelt blir mer støyutsatt. Høyeste maksimale lydnivå målt i db(A)-fast skal ikke overstige grenseverdien for ekvivalentnivået med mer enn 10 dB(A).

Bedriften skal ha rutiner for varsling av naboer ved ekstraordinær fakling.

8. Energi

8.1. Energiledelse

Bedriften skal ha et system for energiledelse i bedriften for kontinuerlig, systematisk og målrettet vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv produksjon og drift. Systemet for energiledelse skal inngå i bedriftens styringssystem, jf. vilkår 2.6. og følge prinsippene og metodene angitt i norsk standard for energiledelse.

⁵ Jf Forurensningsforskriftens kapittel 2 om opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider.

⁶ Jf Produktkontrollloven av 11.06.1979 nr. 79 § 3a

⁷ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH) av 30. mai 2008.

8.2. Utnyttelse av overskuddsenergi

Bedriften skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi fra eksisterende og nye anlegg internt. Bedriften skal også gjennom tiltak på eget bedriftsområde legge til rette for at overskuddsenergi skal kunne utnyttes eksternt med mindre det kan godtgjøres at dette ikke er teknisk eller økonomisk mulig.

8.3. Spesifikt energiforbruk

Spesifikt energiforbruk skal beregnes og rapporteres årlig, jf. pkt. 11.4.

9. Avfall

9.1 Generelle krav

Bedriften plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften⁸.

Avfall som oppstår i bedriften, skal søkes gjenbrukt i bedriftens produksjon eller i andres produksjon, eller - for brennbart avfall - søkes utnyttet til energiproduksjon internt/eksternt. Slik utnyttelse må imidlertid skje i overensstemmelse med gjeldende regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, samt krav fastsatt i denne tillatelsen.

9.2 Avsluttede deponier

Det er tre avsluttede deponier tilknyttet bedriften; 1264002 (deponi 9)), 1263007 (deponi 6) og 1263008 (deponi 8).

Sigevann fra deponiene skal, frem til det er dokumentert at de forurensede massene er fjernet, analyseres regelmessig før utslipp til sjø med hensyn på PAH og tungmetaller, og Miljødirektoratet skal orienteres om planlagte tiltak dersom sigevannet viser økende forurensning i forhold til analyseresultatene som fulgte søknaden.

Dersom det er aktuelt å bruke deponiområdet til annen virksomhet ved en eventuell avvikling av raffineridriften på Mongstad, må følgende ivaretas hvis ikke deponiene er dokumentert ryddet:

- a) Avfallsdeponiene må ikke graves opp eller røres på annen måte.
- b) Deponiområdet kan ikke benyttes til boligbygging eller jordbruksformål.
- c) Bruk i strid med a) eller b) kan bare skje etter tillatelse fra Miljødirektoratet.

⁸ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall av 01.06.2004, nr. 930.

Dersom deponiene blir ryddet, må Statoil Mongstad sende dokumentasjon på oppryddingen, eventuelt prøver som dokumenterer at området ikke lenger er forurenset, slik at vi kan oppdatere vår grunnforurensningsdatabase.

9.3. Håndtering av farlig avfall

9.3.1. Typer og mengder

Se tillatelsens punkt 1.

9.3.2 Behandlingsmåter

Slop, sludge og forurenset vann samles på tank for å skille ut oljefasen, som deretter represseres. Vannfasen skal så behandles videre ut i fra en vurdering av analyser av kjemiske parametere og kapasitet på eget renseanlegg (ballastvann-reanseanlegget).

Forurenset vann som ikke kan behandles i eget renseanlegg, kan leveres til godkjent mottaker for farlig avfall som har tillatelse til behandling av slike fraksjoner så fremt det får en miljømessige like god behandling som bedriften selv har krav om, jf. pkt 3.1. Hvis nødvendig, kan avfallet eksporteres til slike anlegg i utlandet. Bedriften skal rapportere og dokumentere at dette vilkåret er oppfylt i den årlige rapporteringen til Miljødirektoratet, jf. pkt. 11.4.

For øvrige betingelser, se punkt 3.3.

9.3.3 Lagring

Avfall som mellomlagres skal være sikret mot avrenning og luktutslipp.

Lagret avfallsvann av alle typer skal samlet sett ikke overstige 30 000 m³. Mottatt farlig avfall skal ikke lagres lenger enn 12 mnd.

9.3.4. Økonomisk sikkerhet

Virksomheten skal stille økonomisk sikkerhet for kostnader med å ta hånd om alt farlig avfall ved virksomhetens anlegg ved nedleggelse, stans eller ved betalingsproblemer.

Sikkerhetsstillelsen skal dekke de kostnader som maksimalt kan tenkes å oppstå sett i lys av hvilke typer farlig avfall som anlegget kan motta og de mengder farlig avfall som lovlig kan lagres.

Sikkerhetsstillelsen skal skje i form av pant for Miljødirektoratet i sperret bankkonto med et innbetalt beløp tilsvarende det beløp som skal sikres eller ved en løpende påkravsgaranti fra bank utstedt til Miljødirektoratet på tilsvarende beløp.

Dersom det kan godtgjøres at det vil gi tilsvarende sikkerhet kan direktoratet etter en konkret vurdering akseptere annen form for sikkerhetsstillelse.

Bedriften skal så snart som mulig etter at tillatelsen er oversendt virksomheten, og senest Innen 1. juni 2015, sende dokumentasjon for økonomisk sikkerhetsstillelse til direktoratet for godkjenning. Den innsendte dokumentasjonen skal også inneholde en beregning av

kostnadene forbundet med kravet om økonomisk sikkerhet.

10. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

10.1. Miljørisikoanalyse

Bedriften skal ha en oppdatert miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Bedriften skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

10.2. Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal bedriften iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

10.3 Etablering av beredskap

Bedriften skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, gjennomføre en beredskapsanalyse. Resultater fra karakterisering av petroleum og andre kjemikalier og reelle effektivitetstall for beredskapsmateriell skal inngå i analysegrunnlaget. Beredskapsanalysen skal inngå som en del av grunnlaget når en skal definere fare- og ulykkessituasjoner, sette ytelseskrav til beredskapen og velge og dimensjonere beredskapstiltak. Før utføringen av beredskapsanalysen skal det settes mål for beskyttelse av prioriterte, sårbare ressurser. Analysen skal som et minimum omfatte fjernmåling, mekanisk opptak av olje og andre petroleumprodukter, strandsanering og dispergering.

På grunnlag av beredskapsanalysen skal bedriften etablere og vedlikeholde en nødvendig beredskap mot akutt forurensning - for petroleum og andre kjemikalier - fra eget område på land, kaiområdene og fra fartøyer som er fortøyd ved bedriftens kai. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer.

Beredskapen skal dokumenteres i en beredskapsplan. Beredskapsplanen skal som et minimum inneholde:

- etterprøvbare mål for beredskapen
- definerte fare- og ulykkessituasjoner (uhellsscenarioer)
- rutiner for tiltak dersom fare- og ulykkessituasjoner inntreffer, herunder utarbeidelse av en aksjonsplan som skal innsendes ansvarlig for den statlige operative beredskapen (Kystdirektoratet, beredskapsavdelingen, Horten) så raskt som mulig, og oppdateres løpende i henhold til hendelsens omfang
- dimensjonering av personell og deres kompetanse, personlig verneutstyr, innsatsmateriell og responstid

- beskrivelse av avtalefestede beredskapssamarbeid med eksterne parter
- beskrivelse av opplærings- og øvelsesopplegg

Bedriften skal dokumentere gjennom minst en årlig beredskapstest/øvelse at beredskapen mot akutt forurensning er tilfredsstillende. Testen/øvelsen skal legges opp i forhold til de fastsatte mål for beredskapen.

10.4 Dispergeringsberedskap

Eventuell dispergeringsberedskap skal etableres og vedlikeholdes i tråd med forurensningsforskriftens kapittel 19 for akutt oljeforurensning. Dispergeringsberedskapen skal da baseres på miljørisikoanalysen og det skal dokumenteres at beredskapen er effektiv overfor aktuelle typer og mengder av akutt oljeforurensning.

10.5 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift⁹. Bedriften skal også så snart som mulig underrette Miljødirektoratet i slike tilfeller.

10.6 Ytelseskrav

Ved akutt forurensning eller fare for akutt forurensning, skal beredskapen yte effektiv innsats innen fem minutter fra situasjonen ble oppdaget.

Ved akutt forurensning eller fare for akutt forurensning fra petroleumsprodukter fra kai eller fartøy ved kai, skal bedriften etter mobilisering ringe inn utslippet raskest mulig, ut i fra hva som er forsvarlig sikkerhetsmessig. Innringing av utslipp skal praktiseres under øvelser, og tidsbruk under øvelser skal dokumenteres.

Den sjøgående oljevernberedskapen skal som et minimum kunne håndtere et utslipp fra den største lastetank på tankskip som anløper bedriftens kai. Dette volum kan antas å være ca. 25 % av tankens totale volum.

10.7. Rapportering om beredskap

Bedriften skal rapportere om status for og utviklingen av beredskapen mot akutt forurensning på standardiserte skjemaer som sendes ut årlig av Miljødirektoratet. Rapportering skal skje i henhold til Miljødirektoratets veileder til bedriftenes egenrapportering, se www.miljodirektoratet.no.

Miljødirektoratet forutsetter at bedriftene kan legge frem mer utfyllende dokumentasjon, for eksempel ved tilsyn, om bedriftens aktiviteter knyttet til miljørisikoanalysen, de forebyggende tiltakene og beredskapen.

⁹ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

11. Utslippskontroll og rapportering til Miljødirektoratet

11.1. Utslippskontroll

Bedriften skal gjennomføre målinger av utslipp til luft og vann, samt støy i omgivelsene. Målinger omfatter volumstrømsmåling, prøvetaking, analyse og beregning.

Målinger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp og skal som et minimum omfatte:

- komponenter som er uttrykkelig regulert gjennom grenseverdier i tillatelsen eller forskrifter
- andre komponenter som er omfattet av rapporteringsplikten i henhold til Miljødirektoratets veileder til bedriftenes egenkontrollrapportering. Veilederen er lagt ut på www.miljodirektoratet.no.

Bedriften skal ha et måleprogram som inngår i bedriftens dokumenterte internkontroll.

11.2. Måleprogram

Når bedriften utarbeider måleprogrammet, skal den:

- velge prøvetakingsfrekvenser som gir representative prøver
- vurdere usikkerhetsbidragene ved de forskjellige trinn i målingene (volumstrømsmåling - prøvetaking - analyse - beregning) og velge løsninger som reduserer den totale usikkerheten til et akseptabelt nivå

Måleprogrammet skal beskrive de forskjellige trinnene i målingene og begrunne valgte metoder. Valgt frekvens for tredjepartskontroll og for deltakelse i ringtester skal også fremgå av måleprogrammet. Det skal gå fram av måleprogrammet hvilke usikkerhetsbidrag de ulike trinnene gir.

11.3. Kvalitetssikring av målingene

Bedriften er ansvarlig for at metoder og utførelser er forsvarlig kvalitetssikret bl.a. ved å:

- utføre målingene etter Norsk standard. Dersom det ikke finnes, kan internasjonal standard benyttes. Miljødirektoratet kan videre godta at annen metode benyttes dersom særlige hensyn tilsier det.
- bruke akkrediterte laboratorier / tjenester når prøvetaking og analyse utføres av eksterne. Tjenesteyter skal være akkreditert for den aktuelle tjenesten.
- delta i ringtester for de parameterne som er regulert gjennom grenseverdier når bedriften selv analyserer
- jevnlig verifisere egne målinger med tredjepartskontroll for de parameterne som er regulert gjennom grenseverdier

11.4. Rapportering til Miljødirektoratet

Bedriften skal innen 1. mars hvert år rapportere utslippsdata fra foregående år via www.altinn.no. Rapportering skal skje i henhold til Miljødirektoratets veileder til bedriftenes egenrapportering, se www.miljodirektoratet.no.

12. Overvåking av resipient og rapportering til Miljødirektoratet

Bedriften skal overvåke hvordan utslipp fra virksomheten påvirker økologisk og/eller kjemisk tilstand i vannforekomsten. Det skal gjennomføres rullerende overvåking, hvor intervallet for overvåking fastsettes etter at bedriften har gjennomført overvåking en gang.

Overvåkingen skal gjennomføres etter vannforskriftens bestemmelser. Overvåkingen skal belyse påvirkning fra pågående og tidligere utslipp fra bedriften. Påvirkning av utslipp fra aktive deponier skal også overvåkes. Overvåkingen skal belyse bedriftens bidrag til samlet tilstand i vannforekomsten.

Det skal overvåkes på følgende elementer, dersom det er relevant:

1. Overvåking av **økologisk tilstand** (ved utslipp av organisk stoff, næringssalter, suspendert stoff, forsurende stoffer, giftige metaller, for eksempel kobber) skal omfatte kartlegging av plante- og dyresamfunnet (biologiske kvalitetselementer), dvs artssammensetning og mengde på samfunnsnivå. I tillegg skal relevante kjemiske parametere og fysisk- kjemiske støtteelementer overvåkes.

Hvis det er en type påvirkning (eutrofipåvirkende, oksygenforbrukende, forsurende/alkaliserende eller nedslammende) så skal dere finne det mest følsomme kvalitetselementet (planteplankton, fastsittende planter, bunndyr eller fisk). Hvis det er flere enn en type påvirkning, må dere sannsynligvis måle på flere biologiske kvalitetselementer.

Fysisk-kjemiske støtteelementer er de stoffene som påvirker økologisk tilstand som nevnt foran. Disse skal dere måle direkte i vannfasen. Fysisk-kjemiske støtteelementer dekker også blant annet temperatur, oksygenforhold, ledningsevne etc, jamfør vannforskriftens vedlegg V.

Dersom bedriften har utslipp av miljøgifter (såkalte vannregionspesifikke stoffer) eksempelvis kobber, krom, sink, PCB, som ikke er på listen over de EU-prioriterte stoffene oppført i vannforskriften vedlegg VIII (45 prioriterte miljøgifter), skal dere i forbindelse med økologisk tilstand utføre målinger av de stoffene dere har utslipp av. Avhengig av stoff skal dere måle dette i vannfasen, biota og/eller i sediment.

2. Overvåking av **kjemisk tilstand** skal omfatte innhold/konsentrasjoner av EU prioriterte stoffer (jf. vannforskriften vedlegg VIII (45 prioriterte miljøgifter)) som bedriften har eller kan ha utslipp av og som kan ha miljømessig betydning. Stoffene dere har utslipp av skal måles i vann, biota og/eller sedimenter.

Overvåkingsprogrammet skal utarbeides i samarbeid med nødvendig fagekspertise, og overvåkingen skal også gjennomføres av uavhengig fagekspertise. Den skal følge anbefalinger gitt i overvåkingsveileder til vannforskriften (veileder 02:2009 "Overvåking av miljøtilstand i vann"). Plassering av prøvetakingspunkter og begrunnelse for plassering, hvilke stoffer som vil bli analysert samt intervall for prøvetaking skal beskrives i programmet. Hvordan og i hvilke medier (biota, sedimenter etc.) undersøkelsen vil bli gjennomført, skal også begrunnes.

Data som fremskaffes ved vannovervåking, inklusiv sediment og biota, skal registreres i databasen Vannmiljø (<http://vanmiljo.miljodirektoratet.no/>). Data rapporteres på Vannmiljø's importformat; <http://vanmiljokoder.miljodirektoratet.no>. Her finnes importmal og oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljø's kodeverk.

Når resultater fra neste overvåking foreligger, skal det vurderes hyppighet/intervall for videre overvåking. Denne vurderingen skal sendes Miljødirektoratet sammen med resultatene fra overvåkingen.

Oppdatert overvåkingsprogram skal sendes Miljødirektoratet innen 15. oktober 2015.

13. Undersøkelser og utredninger

Virksomheten skal undersøke utslippet av TOC til vann. Resultatene må som et minimum inneholde ny beregning av PEC/PNEC-ratio, samt en analyse av sammensetningen av stoffer som måles som TOC. Resultatene skal sendes Miljødirektoratet innen 1. mars 2016.

14. Utskifting av utstyr

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr i virksomheten som gjør det teknisk mulig å motvirke forurensninger på en vesentlig bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, skal Miljødirektoratet på forhånd gis melding om dette.

All utskifting av utstyr skal baseres på at de beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensning skal benyttes.

15. Eierskifte, omdanning m.v.

Hvis driftsansvarlig selskap overdras til ny eier, eller får ny eier med bestemmende innflytelse over selskapet, skal melding sendes Miljødirektoratet så snart som mulig og senest en måned etter eierskiftet. Et eierskifte medfører ingen endring/bortfall i økonomisk sikkerhet stillet av selskapet og/eller sikkerhet stillet av tredjepart, herunder bankgaranti. Miljødirektoratet kan etter søknad fra driftsansvarlig selskap, eier eller mulig fremtidig eier godkjenne endringer/ombytte av garantier og sikkerhet stillet av eier og/eller bank så fremt det dokumenteres at dette vil gi en tilfredsstillende sikkerhet.

Dersom det driftsansvarlige selskapet skal fusjonere, fisjonere, på annen måte omdannes eller selskapet skal overføre den forurensende virksomheten til nytt ansvarlig selskap, skal dette meddeles Miljødirektoratet. Nytt driftsansvarlig selskap kan ikke drive i henhold til tillatelsen før Miljødirektoratet har mottatt og godkjent ny tilfredsstillende finansiell sikkerhet fra det nye driftsansvarlige selskapet. Tidligere driftsansvarlig selskap er ansvarlig etter tillatelsen frem til slik godkjenning er gitt.

16. Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Miljødirektoratet.

Miljødirektoratet kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Miljødirektoratet kan pålegge eieren eller brukeren å stille ytterligere garanti for dekning av framtidige utgifter og mulige erstatningsansvar. Sikkerhet/garanti allerede stillet iht. tillatelsen løper videre inntil Miljødirektoratet etter søknad fra det driftsansvarlige selskapet eller eier godkjenner reduksjon og/eller bortfall av slik sikkerhet.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift¹⁰. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til Miljødirektoratet innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Miljødirektoratet i god tid før start er planlagt.

17. Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

¹⁰ Avfallsforskriftens kapittel 11 om farlig avfall

VEDLEGG 1

Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere:	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser

1,2-Dikloretan	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ - C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ - C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ - C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ - C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Trikloretan	TRI
Trikloran (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider:

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Alkylfenoler og alkylfenoletoksyler:

Nonylfenol og nonylfenoletoksyler	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksyler	OF, OP, OFE, OPE
Dodecylfenol m. isomerer	
2,4,6 tri-tert-butylfenol	

Polyfluorerte organiske forbindelser (PFCs)

Perfluoroktansulfonat (PFOS) og forbindelser som inneholder PFOS	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer	
Perfluoroktansyre	PFOA
C9-PFCA - C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTrDA, PFTeDA

Tinnorganiske forbindelser:

Tributyltinn	TBT
Trifenyltinn	TFT, TPT
Polisykliske aromatiske hydrokarboner	PAH
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Bisfenol A	BPA
Siloksaner	
Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyktetrasiloksan	D4